

II

(Tiesību akti, kuru publicēšana nav obligāta)

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2004. gada 14. decembris)

Nodokļu atvieglojumi uzņēmējsabiedrībām, kas piedalās gadatirgos ārvalstīs

(izziņots ar dokumenta numuru K(2004) 4746)

(Autentisks ir vienīgi teksts itāliešu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/919/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu, un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētajām personām ir lūgts iesniegt savus apsvērumus saskaņā ar minētajiem pantiem ⁽¹⁾,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

(1) Itālijas izsludinātais valdības 2003. gada 30. septembra dekrēts par "Neatliekamajiem pasākumiem valsts budžeta attīstības un tā korekcijas veicināšanā" (*"Disposizioni urgenti per favorire lo sviluppo e la correzione dell'andamento dei conti pubblici"*) (DL 269/2003) ir publicēts *Itālijas Republikas Oficiālā Vēstneša* 2003. gada 2. oktobra Nr. 229. Dekrēta 269/2003 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ar ko paredz īpašus nodokļu atvieglojumus uzņēmumiem, kuri ar saviem produktiem piedalās izstādēs ārvalstu gadatirgos, bez grozījumiem iekļāva 2003. gada 24. novembra likumā Nr. 326 (L 326/2003), kas publicēts *Itālijas Republikas Oficiālā Vēstneša* 2003. gada 25. novembra Nr. 274.

(2) Lai noteiktu, vai attiecīgie nodokļu atvieglojumi uzskatāmi par atbalstu EK Līguma 87. panta nozīmē, Komisija ar 2003. gada 22. oktobra vēstuli (D/56756) aicināja Itālijas iestādes sniegt ziņas par šiem atvieglojumiem un par to stāšanos spēkā. Savā vēstulē Komisija arī atgādināja Itālijai, ka pirms pasākumu īstenošanas tai ir pienākums paziņot Komisijai par katru pasākumu, kas uzskatāms par atbalstu EK Līguma 88. panta 3. punkta nozīmē.

(3) Prasītās ziņas Itālijas iestādes iesniedza ar 2003. gada 11. novembra vēstuli (A/37737) un 2003. gada 26. novembra vēstuli (A/38138). Gadījumā, ja minētie atvieglojumi būtu atbalsta īstenošana bez Komisijas iepriekšējas atļaujas, 2003. gada 19. decembrī (D/58192) Komisija atkārtoti atgādināja Itālijai pienākumu, kas tai jāpilda saskaņā ar EK dibināšanas līguma 88. panta 3. punktu, un aicināja Itālijas iestādes informēt iespējamus nodokļu atvieglojumu saņēmējus par sekām, kas paredzētas Līgumā un 14. pantā Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai ⁽²⁾.

(4) Ar 2004. gada 18. marta vēstuli (SG 2004 D/201066) Komisija informēja Itāliju par savu nodomu sākt EK Līguma 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz nodokļu atvieglojumiem, ko Itālija piešķirusi uzņēmumiem, kuri piedalās izstādēs ārvalstu gadatirgos. Ar 2004. gada 1. jūnija vēstuli (A/35042) Itālijas iestādes iesniedza savus apsvērumus.

⁽¹⁾ OV C 221, 3.9.2004., 2. lpp.

⁽²⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

- (5) Komisijas lēmumu sākt oficiālu pārbaudes procedūru publicēja *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*, aicinot ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus⁽³⁾. Komisija nav saņēmusi nevienu apsvērumu.

II. PASĀKUMA APRAKSTS

- (6) Valdības dekrēta 269/2003 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikts, ka jebkurš uzņēmums, kam Itālijā jāmaksā ienākuma nodoklis un kas jau darbojās minētā dekrēta spēkā stāšanās dienā, var atskaitīt no apliekamajiem ienākumiem izdevumus, kuri tieši radušies, tam piedaloties ārvalstu gadatirgu izstādēs. Noteikumu ekskluzīvā kārtā piemēro izdevumiem, kas nodokļu atvieglojumu saņēmējiem radušies pirmajā taksācijas gadā pēc tā, kurā stājas spēkā valdības dekrēts 269/2003 (2003. gada 2. oktobris), un tādēļ šis pasākums ietekmē apliekamo ienākumu noteikšanu 2004. taksācijas gadam tiem uzņēmumiem, kuru darbības cikls sakrīt ar kalendāro gadu. Saskaņā ar valdības dekrēta 269/2003 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu šo atskaitījumu summē ar parasto nodokļu atskaitījumu, kas saņēmēja ienākumu deklarācijā paredzēts par izdevumiem, kuri saistīti ar uzņēmuma piedalīšanos ārvalstu gadatirgu izstādēs.

- (7) Attiecībā uz vispārējiem noteikumiem nodokļu atskaitīšanas jomā par izdevumiem, kas uzņēmumiem radušies no piedalīšanās ārvalstu gadatirgu izstādēs, pamatojies uz Itālijas vienotā ienākumu nodokļu kodeksa (*TUIR*) 108. panta 2. punktu, var noteikt atšķirību starp reklāmas un veicināšanas izmaksām (tostarp izstādes izmaksām), no vienas puses, un reprezentācijas izmaksām, no otras puses. Pirmās ir izmaksas, ko atbrīvo no nodokļiem tā taksācijas gada laikā, kurā šīs izmaksas radušās, vai – vienādās daļās – kārtējā taksācijas gada un četru nākamo taksācijas gadu laikā, turpretim reprezentācijas izmaksas var atbrīvot no nodokļiem tikai par trešo daļu no šo izmaksu apmēra, līdzīgā kārtā sadalot vienādās daļās piecu gadu laikā.

- (8) Attiecībā uz iespējamām dažādu veidu izmaksām, kas var rasties, piedaloties gadatirgu izstādēs, valdības dekrēta 269/2003 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā norādīts, ka nodokļu atvieglojumi, kas paredzēti atbalsta shēmā, attiecas vienīgi uz produktu iekārtošanu izstādē un ka saskaņā ar šīs shēmas noteikumiem pamatotajā atbalsta

summā nav iekļautas nekādas citas izmaksas, kas iespējami saistītas ar piedalīšanos gadatirgu izstādēs.

- (9) Itālijas iestādes norādīja, ka minēto atvieglojumu piemēro neatkarīgi no izmaksu veida, kurām parasti ir dažāds nodokļu režīms, kā minēts iepriekš. Lai nerastos problēmas saistībā ar šo izdevumu iedalīšanu dažādās kategorijās, Itālija tiešām precizēja, ka visi izdevumi, kas radušies, piedaloties gadatirgos, režīma ziņā uzskatāmi par līdzīgiem. Tomēr valdības dekrēta 269/2003 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā skaidri noteikts, ka pamatotajā atbalsta summā nav iekļaujamas sponsorēšanas izmaksas, kas ir daļa no reklāmas izmaksām un parasti atskaitāmas no to kopējās summas saskaņā ar iepriekšminētā *TUIR* 108. panta 2. punktu.

III. PROCEDŪRAS SĀKŠANAS PAMATOJUMS

- (10) Komisija 2004. gada 18. marta vēstulē, ar ko sāka oficiālo procedūru, uzskatīja, ka minētais atbalsts atbilst noteiktajiem kritērijiem, lai tas būtu valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

- (11) Tā kā atbalsta shēma, šķiet, dod ekskluzīvu labumu tiem uzņēmumiem, kas izstāda produktus, kuri paredzēti eksportam, un izslēdz pārējās uzņēmējdarbības, tad šajā gadījumā jo īpaši Komisija uzskatīja, ka atbalsta shēma piešķir selektīvas priekšrocības. Piemēram, iespējamās priekšrocības no šīs atbalsta shēmas nevar gūt tie Itālijas uzņēmumi, kas savus produktus pārdod vienīgi Itālijas tirgū, kas sniedz pakalpojumus, kas pārdod tādas preces, kuras nevar izstādīt gadatirgos, vai kas piedalās gadatirgos Itālijā.

- (12) Turklāt Komisija uzskatīja, ka atbalsta shēma dod priekšrocības tiem Itālijas uzņēmumiem, kas piedalās minētajos aizrobežu izstāžu gadatirgos, jo nostiprina to pozīcijas iepretim ārvalstu konkurentiem neatkarīgi no tā, vai tie ir ārvalstu uzņēmumi, kas konkurē ar attiecīgajiem uzņēmumiem Itālijas un aizrobežu tirgū, vai arī Itālijā reģistrēti ārvalstu uzņēmumi, kas konkurē ar atbalsta saņēmējiem Itālijas tirgū.

⁽³⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

- (13) Visbeidzot, Komisija uzskatīja, ka minēto nodokļu atvieglojumu selektīvais raksturs nav attaisnojams ar Itālijas nodokļu sistēmas īpatnībām vai struktūru un ka tas nešķiet kompensējam iespējamās izdevumus, kas radušies, piedaloties šādos gadatirgos, jo atbalsts nav pakļauts nekādiem īpašiem nodokļiem vai finansiālam slogam ārvalstīs. Turklāt nešķiet, ka tiktu piemērotas kādas atkāpes, kas paredzētas EK Līguma 87. panta 2. un 3. punktā. Privilēģijas ir saistītas ar izdevumiem, par kuriem nevar saņemt atbalstu saskaņā ar kategoriju atbrīvojuma regulām vai Kopienas pamatnostādņēm; īpaši, ja runa ir par regulu, kas paredz kategoriju atbrīvojumu attiecībā uz MVU, atbalsts par piedalīšanos gadatirgos ir pieļaujams tikai tad, ja tas nepārsniedz 50 % no attaisnotajām izmaksām un ja mazais vai vidējais uzņēmums kādā noteiktā gadatirgū vai izstādē piedalās pirmoreiz, kurpretim minētais nodokļu atvieglojums attiecas uz visiem uzņēmumiem un visām izmaksām, kas radušās, tiem piedaloties jebkurā izstāžu gadatirgū ārvalstīs.

- (16) Otrkārt, Itālijas iestādes uzskata, ka minētais pasākums nevis nostāda neizdevīgākā stāvoklī tos uzņēmumus, kas neeksportē, bet gan gluži pretēji – mudina tos piedalīties šādos gadatirgos. Ja uzņēmums darbojas nozarē, kurā tiek ražotas tādas preces un sniegti tādi pakalpojumi, kurus nevar tirgot vai eksportēt, tad nevar būt situācija, ka tas konkurētu ar pārējiem uzņēmumiem, kas darbojas nozarēs, kurās ražo tādas paša preces vai sniedz tādus pašus pakalpojumus.

- (17) Treškārt, Itālijas iestādes uzsver, ka minētais pasākums ir spēkā tikai vienu gadu un ka piešķirtās priekšrocības uzņēmumiem, kas piedalās izstāžu gadatirgos ārvalstīs, nerada nozīmīgus traucējumus kopējā tirgus darbībā.

IV. ITĀLIJAS IESNIEGTIE APSVĒRUMI

- (14) Atbildot uz Komisijas novērtējumu, ko tā deva 2004. gada 18. marta procedūras sākšanas vēstulē, Itālijas iestādes sniedza trīs galvenos apsvērumus, lai pierādītu, ka minētā atbalsta shēma nevis iezīmē atšķirību starp dažādo tirdzniecības nozaru iespējamiem priekšrocību guvējiem, bet gan ir vispārējs pasākums, kas pieejams visiem uzņēmumiem, kuri veic tirdznieciskas darbības.

V. PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

1. Valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē

- (15) Saskaņā ar Itālijas iestādēm, pirmkārt, atbalsta shēmu piemēro visām ekonomikas nozarēm bez izšķirības, un tā ir pieejama visiem uzņēmumiem, kas Itālijā maksā ieņēmuma nodokli ar nosacījumu, ka tām rodas izmaksas, kuras saistītas ar piedalīšanos ārvalstu gadatirgos. Itālijas iestādes turklāt uzsver, ka nodokļu atvieglojumu piemēro arī uzņēmumiem, kam ir pastāvīga nodaļa ārvalstīs. Bez tam Itālijas iestādes atzīmē, ka minētais nodokļu atvieglojums ir cieši saistīts ar izmaksām, kas radušās, piedaloties izstāžu gadatirgos ārvalstīs, un ka tas nedod pārmērīgas nodokļu priekšrocības. Itālijas iestādes uzskata, ka atbalsta shēma piedalīšanos ārvalstu izstāžu gadatirgos sekmē nevis kā atsevišķu tirdzniecisku darbību, bet kā ieguldījumu, kas pieejams visiem uzņēmumiem, kurus Itālijas valdība atbalsta kā vispārējās ekonomiskās politikas mērķi. Visbeidzot, Itālijas iestādes paskaidro, ka priekšrocības gūst tie uzņēmumi, kam ir pastāvīga nodaļa ārvalstīs, jo izdevumi, kas saistīti ar piedalīšanos izstāžu gadatirgos, rodas mātes uzņēmumam Itālijā.
- (16) Izskatījusi Itālijas iestāžu iesniegtos apsvērumus, Komisija apstiprina savu nostāju, ko tā izklāstīja 2004. gada 18. marta vēstulē par oficiālās pārbaudes procedūras sākšanu, proti, to, ka minētā atbalsta shēma ir valsts atbalsts, jo kopumā tā atbilst visiem EK Līguma 87. panta 1. punktā uzskaitītajiem kritērijiem.
- (17) Pirmkārt, lai pasākums būtu uzskatāms par atbalstu, tad atbalsta saņēmējiem no tā jāgūst priekšrocības, kas izpaužas kā to izmaksu samazinājums, kuras tiem parasti rodas savas tirdznieciskās darbības rezultātā. Itālijā visi uzņēmumi maksā ienākuma nodokli, ko aprēķina no to grāmatvedībā norādītās tīras peļņas, kuru gūst no bruto ieņēmumu un uzņēmējdarbības izdevumu starpības. Uzņēmumiem, kas atbalstu saņem, atbalsta shēma sniedz ekonomisku priekšrocību, samazinot ar nodokli apliekamo peļņu par summu, kura atbilst izdevumiem, kas radušies, piedaloties tirdzniecības izstādēs ārvalstīs; tā ir priekšrocība papildus parastajam nodokļu atvieglojumam, ko aprēķina no uzņēmuma bruto ienākumiem.

Saņēmējuzņēmums, kam rodas šīs izmaksas, ieraksta bilancē negatīvu korekciju, kura sekas ir uzņēmumu ienākumu nodokļa samazināšanās attiecīgajā taksācijas gadā. Visbeidzot, atbalsta rezultātā attiecīgajā gadā samazinās maksājamais nodoklis, tā radot saņēmējam finansiālu priekšrocību.

(20) Iesniegtajos apsvērumos Itālija norāda, ka minētā shēma nesniedz atbalsta saņēmējiem nozīmīgas konkurences priekšrocības, jo tā ietekmē tikai faktiski radušās izmaksas, un ka darbojas tie paši mehānismi, kas Itālijas ienākuma nodokļa kodeksā (*TUIR*) paredzēti pārējiem nodokļu atvieglojumiem.

(21) Tomēr Komisija uzskata, ka apskatāmais nodokļu atvieglojums ir ārkārtējs salīdzinājumā ar parasto taksācijas samazinājumu, kā to atzīst arī Itālijas iestādes, un tāpēc tā jāuzskata par priekšrocību, kas samazina nodokļu slogu, kurš parasti jānes uzņēmumiem, kas Itālijā maksā uzņēmumu ienākuma nodokli. Tādēļ Komisija apstiprina savu vērtējumu, saskaņā ar kuru minētā shēma sniedz atbalsta saņēmējiem Itālijā ekonomisku un finansiālu priekšrocību ar nodokļiem apliekamās peļņas samazinājuma veidā.

(22) Otrkārt, atbalstu piešķir valsts tieši vai ar valsts resursu palīdzību. Tā kā Itālija nav cēlusi iebildumus, Komisija apstiprina oficiālās pārbaudes procedūras sākšanas brīdī doto novērtējumu, saskaņā ar kuru priekšrocība ir attiecināma uz valsti, jo tā atsakās no peļņas, ko dod nodokļu ieņēmumi Valsts kasē.

(23) Treškārt, minētajam pasākumam jābūt īpašam un selektīvam tādā nozīmē, ka tas atbalsta “zināmus uzņēmumus un zināma veida produkciju”. Pēc būtības Itālijas iestādes paskaidro, ka šis pasākums ir pieejams visiem uzņēmumiem, kuri Itālijā maksā nodokļus un kuri veic zināmus ieguldījumus, ko sekmē Itālijas valdība saskaņā ar ekono-

miskās politikas mērķiem, kuri ar šīs atbalsta shēmas palīdzību jāsasniedz.

(24) Pēc rūpīgas pārbaudes Komisija apstiprina, ka nodokļu atvieglojumu shēma, ko Itālija īsteno, atkāpjoties no normas, ir īpaša shēma, ar kuru atbalsta tikai tos uzņēmumus, kam zināmi attaisnoti izdevumi radušies, piedaloties tirdzniecības izstādēs ārvalstīs, izslēdzot pārējos uzņēmumus, kas nepiedalās minētajās izstādēs. Kaut arī principā šī shēma ir pieejama visiem uzņēmumiem, kas brīvprātīgi piedalās ārvalstu tirdzniecības izstādēs, tā faktiski atbalsta tikai tos uzņēmumus, kas darbojas eksporta nozarē, un nav pieejama pārējām ekonomikas nozarēm. Saskaņā ar Eiropas Kopienų Tiesas judikatūru priekšrocībām, ko gūst uzņēmumi, kuri darbojas eksporta jomā un kuriem rodas izdevumi saistībā ar minēto darbību, ir selektīvs raksturs⁽⁴⁾.

(25) Komisija nevar pieņemt Itālijas iestāžu izvirzīto argumentu, ka uzņēmumus, kuru tirdznieciskā darbība saistīta ar eksportu, nevar salīdzināt ar tiem uzņēmumiem, kas neveic šādu darbību, un ka tādēļ atbalsta shēmai ir vispārējs raksturs. Tā kā priekšrocību, ko sniedz zināmu izdevumu izslēgšana no nodokļu bāzes, saņem vienīgi eksporta uzņēmumi, tā radot tiem papildus parastajiem nodokļu samazinājumiem vēl vienu, Komisija uzskata, ka to nevar kvalificēt kā vispārēju pasākumu. Turklāt Komisija uzsver, ka Itālijas iestādes nav pierādījušas, ka šo pasākumu var pamatot ar nodokļu sistēmas īpatnībām un struktūru. Jebkurā gadījumā atbalsta saņēmējiem sniegtās priekšrocības neiekļaujas Itālijas nodokļu sistēmas loģikā un tām ir izņēmuma un pagaidu raksturs.

(26) Komisija apstiprina savu atzinumu, ka šai shēmai ir īpašs raksturs, minot piemēru, ka tā atbalsta vienīgi uzņēmumus, kas darbojas eksporta jomā un tādēļ “nodarbojas ar produktu izstādīšanu” gadatirgos ārvalstīs, pretstatā tiem uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus vai tirgo preces, kas nav piemērotas tirdzniecības izstādēm, vai arī kuri piedalās tirdzniecības izstādēs Itālijā.

⁽⁴⁾ Eiropas Kopienų Tiesas 1969. gada 10. decembra spriedums apvienotajās lietās 6 un 11/69, *Eiropas Kopienų Komisija/Francijas Republika* [1969] ECR 523. lpp.; Eiropas Kopienų Tiesas 1988. gada 7. jūnija spriedums lietā 57/86, *Grieķijas Republika/Eiropas Kopienų Komisija* [1988] ECR 2855. lpp.; 2004. gada 15. jūlija spriedums lietā C-501/00, *Spānijas Karaliste/Eiropas Kopienų Komisija* [2004] ECR I-6717.

- (27) Turklāt ir apstiprinājušās Komisijas sākotnējās šaubas par to, vai visiem uzņēmumiem, kas Itālijā maksā nodokļus, ir vienādas tiesības saņemt atbalstu saistībā ar to piedalīšanos tirdzniecības izstādēs ārvalstīs. Itālijas iestādes apstiprināja, ka izdevumi, par kuriem var saņemt minētos nodokļu atvieglojumus, ietver arī tos, kas rodas tāda Itālijas uzņēmuma pastāvīgai nodaļai ārvalstīs, kuras pastāvīguma pakāpe atbilst tiem kritērijiem, kas noteikti TUIR 162. pantā vai attiecīgajās nodokļu konvencijās, kuras parakstītas ar valsti, kurā šī pastāvīgā nodaļa atrodas.
- (28) Tomēr Itālija apgalvo, ka minētos nodokļu atvieglojumus piemēro tikai tad, ja saskaņā ar valdības dekrēta 269/2003 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu šie izdevumi tieši radušies Itālijas saņēmējam. Tas liek ārvalstu pastāvīgajiem uzņēmumiem vai Itālijas uzņēmējdarbības meitas uzņēmumiem, kas darbojas ārvalstīs, atskaitīt šos izdevumus tieši no Itālijas galvenā biroja, lai varētu saņemt nodokļu atvieglojumus, tādējādi faktiski nedodot iespēju saņemt šo atvieglojumu tiem pastāvīgajiem uzņēmumiem, kuri darbojas ārvalstīs un kuru juridiskā adrese ir Itālijā. Komisija secina, ka tieši šā iemesla dēļ minētā shēma, šķiet, nav pieejama visiem uzņēmumiem, kas Itālijā maksā nodokļus.
- (29) Visbeidzot, šim pasākumam jāietekmē konkurence un tirdzniecība starp dalībvalstīm. Itālija būtībā norāda, ka pasākums neietekmē konkurenci vispār vai, ja ietekmē, tad tikai pakārtoti un nenozīmīgi, jo minētā shēma darbojas neilgu laiku.
- (30) Ņemot vērā pasākuma izraisītās sekas, Komisija apstiprina novērtējumu, ko tā sniedza, uzsākot oficiālo pārbaudes procedūru. Saskaņā ar Tiesas pieņemto judikatūru⁽⁵⁾, lai pasākums traucētu konkurenci, pietiek ar to, ka atbalsta saņēmējs konkurē ar pārējiem uzņēmumiem konkurencei atvērto tirgos. Komisija jo īpaši apstiprina, ka pasākums traucē konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo šī shēma saskaņā ar savu mērķi īpašā veidā ietekmē atbalsta saņēmēju uzņēmumu tirdzniecības apstākļu uzlabošanu, tiem eksportējot savas preces ārvalstu tirgos, un ka tādēļ tā tieši attiecas uz uzņēmumiem, kas darbojas starptautiskajā tirdzniecībā, tostarp Kopienas ietvaros. Turklāt arī atbalsts eksportam uz ārpuskopienas valstīm var ietekmēt Kopienas iekšējo tirdzniecību un radīt konkurences traucējumus pašā Kopienā⁽⁶⁾.
- (31) Komisija nevar pieņemt argumentu, saskaņā ar kuru minētajai shēmai ir ierobežota ietekme uz konkurenci, jo tas, ka shēma ir spēkā tikai vienu gadu, neizslēdz to, ka attiecīgās summas ir pietiekami ievērojamas, lai nozīmīgi ietekmētu atsevišķus tirgus. Teiktais ir spēkā jo īpaši tad, kad saņēmēji ir lieli uzņēmumi, kas parasti piedalās daudzos gadatirgos. Turklāt, ņemot vērā, ka absolūtā izteiksmē atbalsts nav ierobežots, tā summa varētu būt ievērojama. Katrā ziņā atbalsta summas ierobežošana nav pietiekams pasākums, lai novērstu konkurences izkropļojumu un tirdzniecības traucējumu iespēju starp dalībvalstīm.
- (32) Turklāt šķiet, ka ir saprātīgi prognozēt, ka šā pasākuma īsais spēkā esības laiks neļaus saņemt paredzētās priekšrocības tiem uzņēmumiem, kas parasti gadatirgos nepiedalās, jo īpaši tad, ja tiem jāpieņem tādi lēmumi kā, piemēram, iekļūšana jaunā tirgū. Tādēļ šis pasākums, šķiet, vairāk vērsts uz to, lai atbalstītu uzņēmumus, kas jau parasti piedalās izstāžu gadatirgos, tostarp tādos, kuru galvenais uzņēmējdarbības mērķis ir īpaši organizēt un pārvaldīt produktu izstādīšanu gadatirgos un kuri no minētajiem nodokļu atvieglojumiem saņemtu nepamatotas priekšrocības, jo Itālijas valdības dekrēta 269/2003 1. panta 1. punkta b) apakšpunkts šādus uzņēmumus noteikti neizslēdz.

2. Atbalsta shēmas likumība

- (33) Itālijas iestādes sākušas īstenot atbalsta shēmu, Komisijai iepriekš par to nepaziņojušas, tādējādi pārkāpjot EK Līguma 88. panta 3. punktu. Ņemot vērā, ka tas ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē un ka to sāka īstenot bez Komisijas iepriekšējas piekrišanas, minētais pasākums ir nelikumīgs atbalsts.

⁽⁵⁾ Sk., piemēram, Pirmās instances tiesas 1998. gada 30. aprīļa spriedumu Lietā T-214/95 *Het Vleemse Gewest* (Flāmu reģions)/*Eiropas Kopienų Komisija* [1998] ECR II-717. lpp.

⁽⁶⁾ Eiropas Kopienų Tiesas 1990. gada 21. marta spriedums Lietā C-142/87, *Beļģijas Karaliste/Eiropas Kopienų Komisija* [1990] ECR I-959. lpp.

3. Saderība

- (34) Tā kā minētais pasākums ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, tā saderība ar kopējo tirgu jāvērtē saskaņā ar EK Līguma 87. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem.
- (35) Itālijas iestādes nav noteikti iebildušas pret Komisijas 2004. gada 18. marta vēstulē sniegto novērtējumu attiecībā uz oficiālās pārbaudes procedūras sākšanu; saskaņā ar šo novērtējumu nevienu no EK Līguma 87. panta 2. un 3. punktā minētajiem izņēmumiem, saskaņā ar kuriem valsts palīdzību var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu, nevar piemērot šim gadījumam. Tādēļ Komisija apstiprina novērtējumu, ko tā sniedza savas 2004. gada 18. marta vēstules 25. līdz 32. punktā.
- (36) Šajā gadījumā piešķirtās priekšrocības saistītas ar tādiem izdevumiem, par kuriem nevar saņemt atbalstu saskaņā ar kategoriju atbrīvojuma regulām vai Kopienas pamatnostādņem. Īpaši attiecībā uz piedalīšanos izstāžu gadatirgos Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulas (EK) Nr. 69/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (*) (?) 5. panta b) punktā noteikts, ka atbalsts par piedalīšanos gadatirgos nedrīkst pārsniegt 50 % no attaisnotajām izmaksām un ka mazais vai vidējais uzņēmums to var saņemt tikai par pirmo piedalīšanos kādā konkrētā gadatirgū vai izstādē, kurpretim minētais nodokļu atvieglojums attiecas uz visiem uzņēmumiem un visām izmaksām, kas radušās par piedalīšanos jebkurā izstādē ārvalstīs.
- (37) EK Līguma 87. panta 2. punktā paredzētie izņēmumi attiecībā uz sociāla rakstura atbalstu, ko piešķir individuāliem patērētājiem, uz atbalstu, ko sniedz, lai atlīdzinātu kaitējumu, kuru nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, un attiecībā uz atbalstu, ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas apgabalos, šai gadījumā nav piemērojami.
- (38) Nav piemērojams arī izņēmums, kas minēts EK Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktā, ar kuru paredz atļaut atbalstu, kas veicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs.
- (39) Turklāt minēto atbalsta shēmu nevar uzskatīt par svarīgu projektu visas Eiropas interesēs, tā nav arī paredzēta tam, lai novērstu nopietnus traucējumus Itālijas tautsaimniecībā EK Līguma 87. panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Tās mērķis nav arī veicināt kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunkta nozīmē.
- (40) Visbeidzot, atbalsta shēma jāizvērtē saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Tajā paredzēts, ka atbalstu, kas veicina atsevišķu saimniecisko darbību vai atsevišķu tautsaimniecības jomu attīstību, var pieņemt, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā vispārējām interesēm. Ar šo shēmu piešķirtās nodokļu priekšrocības nav saistītas ar īpašiem ieguldījumiem, ar darba vietu radīšanu vai ar īpašiem projektiem. Šīs priekšrocības vienkārši ir to izmaksu samazinājums, kuras attiecīgajiem uzņēmumiem parasti rodas eksporta darbības laikā, un tādēļ tās jāuzskata par valsts piešķirtu atbalstu, kas saistīts ar eksporta darbību. Saskaņā ar Komisijas parasto praksi, šo atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu.
- (41) Turklāt Komisija piebilst, ka arī tad, ja izrādītos, ka šī atbalsta shēma veicina atsevišķu ekonomikas jomu attīstību, kā, piemēram, Itālijas uzņēmumu internacionalizāciju, kam seko attiecīgs tirdzniecības apjoma pieaugums, tā nevar izslēgt iespēju, ka šīs shēmas ietekme uz starptautisko tirdzniecību nebūtu pretrunā ar kopējām interesēm.

VI. SECINĀJUMI

- (*) Tekstā ir būtiska kļūda. Šim teikumam jāskan šādi: "Īpaši attiecībā uz piedalīšanos izstāžu gadatirgos Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulas (EK) Nr. 70/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem [...]". Regula publicēta OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp., nevis 1. lpp., kā nepareizi norādīts 7. atsaucē.
- (?) OV L 10, 13.1.2001., 1. lpp.
- (42) Komisija secina, ka minētā pasākuma piešķirtais nodokļu atvieglojums ir valsts atbalsts darbībai un ka tam nevar piemērot nevienu no paredzētajiem izņēmumiem un tādēļ tas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Turklāt Komisija uzskata, ka minēto pasākumu Itālija uzsākusi īstenot nelikumīgi.

(43) Ja pierāda, ka nelikumīgi piešķirts valsts atbalsts ir nesaderīgs ar kopējo tirgu, tad no tā gluži dabiski rodas secinājums, ka šis atbalsts jāiekasē atpakaļ no tā saņēmējiem. Ar atbalsta atgūšanu cik vien iespējams jāatjauno tas stāvoklis attiecībā uz konkurenci, kāds bija pirms atbalsta piešķiršanas.

(44) Arī tad, ja minēto procedūru noslēdza pirms tā finanšu gada beigām, kura laikā atbalsta shēma atstāja savas sekas, tātad pirms galīgi aprēķināja, cik liels būs nodokļu apjoms, kas jāmaksā lielākajai daļai saņēmēju, Komisija nevar izslēgt to, ka daži uzņēmumi jau bija saņēmuši atbalstu, piemēram, tādā veidā, ka tie par kārtējo taksācijas posmu avansā samaksāja samazinātus nodokļu maksājumus. Turklāt Komisija konstatē, ka pēc oficiālās izmeklēšanas sākšanas Itālijas iestādes publiski informēja potenciālos atbalsta saņēmējus par iespējamām sekām, ko radīs Komisijas secinājums par minētā pasākuma nesaderību. Tomēr Komisija uzskata, ka saņēmējiem jau izsniegtā atbalsta atgūšanai ir vajadzīgs, lai Itālija divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas aicinātu potenciālos atbalsta saņēmējus atmaksāt atbalstā saņemtos līdzekļus ar procentiem, ko aprēķina, pamatojoties uz Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulu (EK) Nr. 794/2004 par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai⁽⁸⁾. Jo īpaši, ja atbalsts jau ir piešķirts kārtējā gadā maksājamo nodokļu samazinājuma veidā, Itālijai jāpiedzen visi nodokļi, kas jāsamaksā pēdējā maksājuma kārtā par 2004. gadu. Jebkurā gadījumā līdzekļu atgūšana pilnībā jāpaveic, pirms beidzies pirmais finanšu gads, skaitot no šā lēmuma paziņošanas dienas.

(45) Izmantojot šā lēmuma pielikumā pievienoto jautājumu lapu, Itālijai ir jāiesniedz Komisijai attiecīgo saņēmēju saraksts un skaidri jānorāda, kādus pasākumus paredzēts veikt un kādi jau paveikti, lai nekavējoties un faktiski iekasētu atpakaļ nelikumīgi saņemto valsts atbalstu. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas jānosūta Komisijai visi dokumenti, kas apliecina, ka procedūra pret nelikumīgā atbalsta saņēmējiem ir sākta (piemēram, apkārtraksti, iekasēšanas rīkojumi u. tml.).

(46) Minētais lēmums attiecas uz atbalsta shēmu kā tādu, un tas jāizpilda nekavējoties, tas nozīmē arī to atbalsta līdzekļu atgūšanu, kuri piešķirti saskaņā ar šo shēmu. Tomēr lēmums neizslēdz iespēju, ka individuālā kārtā piešķirtu atbalstu kopumā vai daļēji varētu uzskatīt par saderīgu saskaņā ar kategoriju atbrīvojuma regulas 5. panta b) punktu attiecībā uz atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsta shēma, ko saskaņā ar Itālijas valdības dekrēta 269/2003 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu piešķir nodokļu atvieglojumu veidā uzņēmējdarbībām, kuras piedalās gada-tirgos ārvalstīs, un ko Itālija sāka īstenot, pārkāpjot EK Līguma 88. panta 3. punktu, ar kopējo tirgu nav saderīga.

Itālijai ir jāatceļ pirmajā rindkopā minētā atbalsta shēma.

2. pants

1. Itālijai jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai atgūtu no saņēmējiem 1. pantā minētā atbalsta līdzekļus, kas nelikumīgi jau nonākuši to rīcībā.

Atgūšana jāveic nekavējoties un saskaņā ar Itālijas valsts tiesību aktos paredzēto procedūru.

2. Ja atbalsts jau ir piešķirts to nodokļu maksājumu samazinājuma veidā, kuri jāmaksā par kārtējo finanšu gadu, Itālijai jāiekasē visi nodokļi, kas jāsamaksā pēdējā maksājuma kārtā par 2004. gadu.

Visos pārējos gadījumos Itālijai jāiekasē maksājamais nodoklis vēlākais līdz tā finanšu gada beigām, kurš sākas pēc šā lēmuma paziņošanas dienas.

3. Atgūstamie atbalsta līdzekļi ietver arī procentus, ko saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 794/2004 9., 10. un 11. panta noteikumiem aprēķina, sākot no dienas, kad saņēmējiem atbalsts kļuvis pieejams, līdz līdzekļu faktiskās atgūšanas dienai.

⁽⁸⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

3. pants

Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas dienas Itālijai ar šeit pievienotās jautājuma lapas palīdzību jāinformē Komisija par veiktajiem pasākumiem šā lēmuma izpildē.

Pirmajā daļā norādītajā laikā Itālijai:

- a) jāpieprasa no visiem šā lēmuma 1. pantā minētā atbalsta saņēmējiem, lai tie nelikumīgi saņemtos atbalsta līdzekļus atmaksā ar procentiem;

- b) jānosūta visi dokumenti, ar kuriem apliecina, ka attiecībā uz nelikumīgā atbalsta saņēmējiem līdzekļu atgūšanas procedūra ir uzsākta.

4. pants

Šis lēmums attiecas uz Itālijas Republiku.

Briselē, 2004. gada 14. decembrī

*Komisijas vārdā —
Neelie KROES
Komisijas locekle*

